

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Білоцерківський національний аграрний університет
Освітня програма	37439 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Білоцерківський національний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	37439
Назва ОП	Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Гиль Михайло Іванович, Ткачов Анатолій Валерійович, Прокопенко Наталія Павлівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	15.02.2023 р. – 17.02.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/vidomosti_204%20PhD.pdf
Програма візиту експертної групи	https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/prog_vizit_204.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» БНАУ спрямована на підготовку висококваліфікованого, конкурентоспроможного, інтегрованого у європейський та світовий науково-освітній простір фахівця, що корелює зі стратегією і місією ЗВО. ОП спроектована з врахуванням запитів усіх груп стейкхолдерів за постійної трансформації відповідно до досягнень науки та практики у галузі. ЗВО позиціонується унікальністю ОП у напрямі підготовки здобувачів за спеціальністю 204 – Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва, орієнтованих на екологізацію виробництва, що є сучасним трендом; саме у даному напрямі й простежується робота колективу. За змістом встановлена переважна відповідність предметній області спеціальності, потребує посилення у частині заявленого ЗВО фокусування на екологізацію виробництва. За структурою, логічною послідовністю, обсягом ОП та окремих її компонентів встановлена переважна відповідність вимогам законодавства, підтверджена стала практика вільного формування індивідуальної освітньої траєкторії, реалізація ОП забезпечує набуття загальних і фахових компетентностей. Нормативні документи щодо доступу до ОП та визнання результатів навчання повною мірою представлені на вебсайті ЗВО. Правила прийому на навчання є чіткими, доступними, дозволяють сформувати контингент вмотивованих здобувачів. Складові навчального процесу, його практична реалізація, дослідницька компонента підготовки здобувачів, високий рівень кваліфікації НПП і наукових керівників, залучення професіоналів-практиків, сформоване освітнє середовище, потужна матеріальна база, участь учасників освітнього процесу у міжнародних проєктах сприяють досягненню цілей і РН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. ЗВО забезпечує достатній рівень підтримки здобувачів і академічного персоналу. Встановлена дотичність напрямів досліджень наукових керівників і наукової діяльності здобувачів, проте більшої уваги потребує уточнення формулювання тем здобувачів. ЗВО дотримується політики дотримання академічної доброчесності за ведення освітнього процесу. Внутрішня нормативна база у сфері керування якістю в БНАУ розроблена належним чином. Всі процедури та правила, пов'язані з освітнім процесом та ОП, визначено у відповідних документах ЗВО, вони доступні, чіткі та зрозумілі. ЕГ, беручи до уваги всю цілісність встановлених фактів та їх контекст, вважає, що ОП загалом відповідає вимогам критеріїв 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10 і має несуттєві недоліки за ними. Зважаючи на встановлені результати, вважаємо, що дана ОП може бути акредитована.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Відповідність цілей ОП місії БНАУ, яка сформована в стратегії розвитку регіонального університетського центру БНАУ на 2020-2025 роки; врахування стратегічних напрямків наукових досліджень БНАУ та науково-дослідних установ регіону; актуальність ОП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» для Київської області, що потребує фахівців з технології виробництва і переробки продукції тваринництва, здатних проводити наукові дослідження та застосовувати досвід іноземних та вітчизняних ЗВО. Дотримання норм чинного законодавства за термінами підготовки й співвідношенням освітньої й наукової частин, добра практика формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами, професійний підхід під час формування «м'яких навичок», урівноважений розподіл аудиторних занять й самостійної роботи, наявність можливостей щодо дуальної форми підготовки. Нормативні документи, які регламентують доступ до ОП та визнання результатів навчання, є чіткими, зрозумілими й доступними для вступника; представлені Правила прийому на навчання до докторантури та аспірантури БНАУ (2018-2022 рр.) надають можливість простежити їх трансформування; врахування особливостей ОП при вступі є ефективним інструментом формування контингенту мотивованих здобувачів. Відповідність форм і методів навчання вимогам студентоцентрованого підходу, налагоджена система комунікації та інформаційної підтримки здобувачів, участь здобувачів у наукових тематиках кафедр, досвід участі НПП у міжнародних наукових проєктах. Потужна нормативна база ЗВО щодо контрольних заходів, оцінювання здобувачів, академічної доброчесності; широкі можливості для здобувачів щодо перевірки наукових робіт. Добра практика підбору дотичних до ОК НПП, їх освітня й професійна відповідності компонентам ОП. Стабільність науково-дослідної діяльності наукових керівників, їх підтримка адміністрацією ЗВО. Ефективна публікаційна активність НПП й підконтрольність налагодженому менеджменту. Стала практика постійного оновлення матеріально-технічної бази, функціонування НВЦ БНАУ, фінансова підтримка проведення наукових досліджень здобувачів, безоплатне опублікування результатів наукових досліджень в університетському збірнику. Внутрішня нормативна база в сфері керування якістю в БНАУ розроблена належним чином. Добре функціонує система анкетувань, онлайн-опитувань. Аспіранти та академічний персонал долучаються до процесу періодичного перегляду ОП. Роботодавці підтвердили свою задіяність в удосконаленні освітньо-наукового процесу та ОП. Всі процедури та правила, пов'язані з освітнім процесом та ОП визначено у відповідних документах БНАУ. Вони доступні, чіткі та зрозумілі. Стейкхолдери мають реальну можливість подавати свої пропозиції та зауваження до відповідних проєктів ОП. Дотичність аспірантів до наукового напрямку їх наукових керівників, потужна матеріально-технічна база й сформовані дослідницькі лабораторії, сталі практики роботи аспірантів та наукових керівників у наукових проєктах та добра публікаційна активність.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Заявлена ЗВО унікальність щодо екологізації ОП потребує посилення екологічної складової у змісті ОК. Неповна досяжність компетентностей (К) й РН, заявленого змісту предметної області ОП за рахунок обов'язкових ОК.

Відсутність «Педагогічного практикуму» в матрицях формування К й РН потребує коригування, рекомендовано унормувати в ОП дисципліну як ОК9. За неповної відповідності структури ОП законодавчим вимогам рекомендовано унормувати її формування. Рекомендується внести до ОП, НП цифрові показники наукової частини у кредитах ЕКТС; додати до ОП «Матрицю відповідності визначених Стандартом К дескрипторам НРК», «Матрицю відповідності визначених Стандартом РН та К», обов'язкову ОК, що формує декларований опис предметної області й заявлену унікальність; об'єднати РП ОК 3, 6 за виділення тем з управління науковими проектами та підготовки грантових пропозицій. Зміст ОП не повною мірою відповідає науковим інтересам аспірантів за спеціальністю й галуззю знань; 73,3% тем наукових робіт здобувачів не релевантні предметній області й фокусу ОП. Рекомендується гаранту, групі забезпечення ОП уточнити склад обов'язкових ОК щодо їх релевантності науковим інтересам аспірантів за спеціальністю 204, а відділу аспірантури та докторантури – теми наукових досліджень в рамках спеціальності за контролю їх відповідності предметній області й основному фокусу ОП. Рекомендовано НПП внести зміни до змісту ОК 3, 6, 7 для повної досяжності ІК, ФК5, ФК6, РН2 щодо переробки продукції тваринництва, у РП ОК формувати зміст занять з дотичністю до всіх видів с.-г. тварин, з врахуванням переробки продукції; узгодити в РП ОК передумови для опанування К, РН відповідно до семестру викладання ОК й матриці ОП, доповнити та розмістити у системі Е-навчання ЗВО навчально-методичні матеріали до ОК 1, 3, 7. Академічній раді чітко визначити частку питань складових програми комплексного фахового іспиту (КФІ), представивши питання на сайті ЗВО. Залучати стейкхолдерів до участі у контрольних заходах, рецензуванні програми КФІ. Заохочувати здобувачів до дуальної форми навчання, розширити їх залучення до міжнародної наукової спільноти. Забезпечити розміщення на сайті програми додаткового вступного випробовування за ОП. Рекомендовано приймальній комісії внести до Правил прийому на навчання до докторантури та аспірантури у 2023 р. уточнення щодо подання дослідницької пропозиції при вступі. За некоректності у формуванні комісії ЗВО з обрання на посади НПП ректорату рекомендується у 2023 р. внести зміни до «Положення про заміщення посад...» для приведення процедури до демократичних норм. ЗВО рекомендовано ширше оприлюднювати інформацію про врахування пропозицій стейкхолдерів за ОП, покращити зворотний зв'язок з академічною спільнотою щодо результатів аудиту ОП, продовжувати залучення здобувачів до перегляду ОП, покращити логістику між сайтами <https://btsau.edu.ua/>, <https://science.btsau.edu.ua/> та на сайті <https://science.btsau.edu.ua/>, поновити чинність сертифікатів якості науково-дослідних лабораторій.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Заявлені цілі та мета ОП полягають у підготовці висококваліфікованих конкурентоспроможних, інтегрованих у європейський та світовий науково-освітній простір науковців і науково-педагогічних працівників, здатних до самостійної наукової, науково-технічної, науково-організаційної та науково-педагогічної діяльності, захисту кваліфікаційної наукової роботи, а також практичної діяльності у сфері виробництва і переробки продукції тваринництва. Кореляція зі стратегією та місією університету підтверджується у документі «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності» (https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/normatyvne/polog_vn_syst_qa_bnau.pdf). Цілі ОП збігаються з місією (https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/norm_doc_pechat/politika_bnau.pdf) та стратегією (https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/quality/strateg_bnau_2018-2022.pdf) БНАУ, які представлено у «Політиці БНАУ у сфері якості», зокрема, всебічне охоплення системи управління якістю та її вдосконалення. Унікальною особливістю ОП є змістовна, якісна, професійна підготовка здобувачів, орієнтованих на екологізацію виробництва та розв'язання проблем взаємодії людини, тварини та навколишнього середовища, здатних вирішувати актуальні наукові проблеми в галузі тваринництва.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

У результаті аналізу змісту ОП за період з 2016 по 2022 рр. ЕГ з'ясовано, що мета ОП та програмні результати навчання не змінилися. В БНАУ згідно з «Положенням про групи зі змісту та якості освіти в БНАУ» (https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/quality/polog_grupu_quality_bnau.pdf) здобувачі входять до групи зі змісту та якості освіти та мають змогу представляти свою думку стосовно цілей, РН та переліку компонент ОП (інтерв'ювання здобувачів та органів студентського самоврядування підтвердило цей факт). Стейкхолдери

входять до складу групи зі змісту та якості освіти докторів філософії та долучаються на початку кожного навчального року до перегляду ОП; приклад відгуків-рецензій від роботодавців можемо знайти на сайті, (https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/recenz_vidguk_204_2022-2023_%281%29.PDF). Зворотний зв'язок із роботодавцями здійснюється при проведенні семінарів, наукових дискусій тощо (інтерв'ювання стейкхолдерів та наявні на сайті документи підтверджують цей факт). За пропозицією представників Ради роботодавців до переліку компонент ОП у 2020 році було додано такі факультативні курси як «Academic Writing» (Академічне письмо) та «Прикладна бібліометрія». Академічна спільнота активно долучається до процедури періодичного перегляду ОП згідно з нормативно-правовими документами: «Положення про освітньо-наукові програми підготовки доктора філософії (PhD) у БНАУ» (https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/aspirantura/polog_pro_osvit_naukov_programi.pdf), «Положення про академічну раду з реалізації освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії (PhD) у БНАУ» (https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/aspirantura/pologen_pro_academ_radu.pdf). Пропозиції обов'язково розглядаються і враховуються на засіданнях Академічної ради університету (інтерв'ювання усіх фокус-груп та наявні документи на сайті ЗВО підтверджують цей факт). За пропозицією та урахуванням рекомендацій від представників академічної спільноти України до переліку компонент ОП у 2022 році було додано факультативний курс «Біоекономіка».

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі та програмні результати ОП у більшості визначаються з урахуванням галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних, переважно вітчизняних освітніх програм (НУБіП, СНАУ). Цілі та РН ОП відповідають стратегії університету на 2020-2025 роки (https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/quality/strateg_bnau_2018-2022.pdf), ОП розроблена з урахуванням контексту регіональної специфіки Київської області, а саме: потреби області, у якій зареєстровано понад 2200 агропідприємств, які потребують висококваліфікованих фахівців. Особливість ОП визначається у підготовці висококваліфікованих фахівців в умовах сталого розвитку аграрного сектору економіки виробництва і переробки продукції тваринництва з елементами екологізації. Аналіз ОК в ОП, а також інтерв'ювання академічної спільноти підтвердило залучення іноземного досвіду, наприклад, стажування Ставецької Р.В., д. с.-г. н., за програмою Еразмус+. Була врахована екологічна складова, яка тепер введена до програми підготовки (ВК) і атестації аспірантів. Також враховано досвід закордонних закладів-партнерів щодо формування у здобувачів інформаційно-комунікаційних компетентностей, soft skills: VetAgro Sup, University of Debrecen, Agricultural University Plovdiv, University of Agriculture in Krakow. Діють угоди та договори про співпрацю з іноземними ЗВО (<https://science.btsau.edu.ua/node/510>).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

На момент проведення акредитаційної експертизи відповідний стандарт відсутній, тому враховано вимоги Національної рамки кваліфікацій для восьмого рівня, проекту стандарту (<https://mon.gov.ua> > 204-typrpt-doktor-filosofii), а також «Матриці відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання». На підставі інтерв'ювання усіх фокус-груп, а саме: здобувачів третього рівня ступеня вищої освіти «Доктор філософії», їх наукових керівників, науково-педагогічних працівників, інших стейкхолдерів, експертна група дійшла висновку, що освітній процес за обов'язковими та рекомендованими варіативними освітніми компонентами ОП уможливує досягнення результатів навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Відповідність цілей ОП місії БНАУ, яка сформована в стратегії розвитку регіонального університетського центру БНАУ на 2020-2025 роки; врахування стратегічних напрямків наукових досліджень БНАУ та науково-дослідних установ регіону; актуальність ОП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» для Київської області, що потребує фахівців з технології виробництва і переробки продукції тваринництва, здатних проводити наукові дослідження та застосовувати досвід іноземних та вітчизняних ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабка екологічна складова з огляду на заявлену ЗВО унікальність щодо екологізації ОП. Рекомендовано посилити екологічну складову у змісті освітніх компонентів.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП в контексті критерію 1 загалом відповідає вимогам, має значний рівень відповідності якісним характеристикам за підкритеріями 1.1 та 1.4 та певну відповідність за підкритеріями 1.2 та 1.3 з недоліками, що не є суттєвими. Згідно з цими даними ЕГ дійшла висновку, що ОП за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» обґрунтовано відповідає рівню В за Критерієм 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

За вказаними у ВСО даними та на підставі аналізу ОП (https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/onp_204_2022-2023.pdf) й НП (https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/nr_2022-23.pdf) встановлена відповідність щодо обсягу часу ОП за підкритерієм до вимог чинного законодавства (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>). Освітня складова ОП налічує 45 кредитів ЄКТС (100%), з яких 32 (71%) – обов'язкові й 12 (29%) – вибіркові; передбачено й можливість 3-х факультативних ОК, обсягом кожний по 1,5 кредити ЄКТС (<https://science.btsau.edu.ua/node/513>) понад загальний обсяг програми. Наукова частина ОП кредитами не визначена, проте змістом цієї частини є науково-дослідна робота у формі публікування статей, участі у науково-практичних конференціях та написання дисертаційного дослідження. Разом із тим, встановлено за даними розділу 1 НП (https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/nr_2022-23.pdf), що підготовка здобувачів за ОП триває 4 роки, або 208 тижнів, що еквівалентно 240 кредитам ЄКТС й збігається з вимогами чинного законодавства щодо терміну навчання аспірантів. Проведеними зустрічами з фокус-групами підтверджена фактична відповідність тривалості освітньої та наукової частин ОП наявним документам ОП й НП.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП має власну структуру і певну відповідність проекту Стандарту ВО (<https://mon.gov.ua/ua/204-tvppt-doktor-filosofii>) і НРК (<https://mon.gov.ua/ua/tag/natsionalna-ramka-kvalifikatsiy>), Методичним рекомендаціям МОН від 01.06.2017 р. №600, на що посилається ЗВО (с. 6, ВСО; сайт - <https://science.btsau.edu.ua/node/307> → <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf>). Експертизою документів, інтерв'юванням фокус-груп встановлено, що освітня складова (45 кредитів ЄКТС) має обов'язкові ОК: загальної (17 кредитів ЄКТС; ОК1-ОК5) та спеціальної/фахової (15 кредитів ЄКТС; ОК6-ОК8 і «Педагогічний практикум») підготовки, перелік ВК (12 кредитів ЄКТС; ВК1-ВК21), «Комплексний фаховий іспит зі спеціальності» (1 кредит ЄКТС). Також передбачені 3 факультативні курси по 1,5 кредити ЄКТС кожний понад часу ОК ОП. Взаємопов'язаність ОК визначена розділом 3 ОП (https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/onp_204_2022-2023.pdf) й 2 НП (https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/nr_2022-23.pdf). Деяко неузгоджена логічність викладання обов'язкових ОК 1 семестру (ОК1, ОК3 – https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/rob_prog/ok%2001%20rp%20filosofija.pdf; https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/rob_prog/ok%2003%20rp%20metodologija%20onauk.dos.pdf), оскільки передумовами їх вивчення вказано ОК програм підготовки здобувачів СВО «Бакалавр», чи ОК інших спеціальностей, що не компетентностей (К) й РН навчання Стандарту ВО за спеціальністю 204 СВО «Магістр» (<https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzeni-standarti-vishoyi-osviti>) чи власну програму вступного іспиту за спеціальністю (https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/prog_vstup_ispit_204_2022.pdf). Фактичне викладання, за чинним НП, забезпечує взаємопов'язаність заявлених ОК й збалансованість використання часу ОП. Проте ОП й НП не містять рекомендований МОН розподіл ОК на цикли мовної, дослідницької і практичної підготовки (за фактичної наявності відповідних ОК (відповідно ОК2, ОК3 й «Педагогічний практикум») в ОП); відсутні й матриця відповідності визначених проектом Стандарту К дескрипторам НРК та матриця відповідності

визначених проєктом Стандарту РН та К, що ЗВО не прокоментував під час інтерв'ювань. Є незбіг за ОК1 та ОК2 між внесеними назвами до ОП й НП, що на фокус-групах встановлено як технічну помилку. Зміст обов'язкових ОК переважно сприяє досягненню здобувачами РН за спеціальністю, що продемонстровано в матриці (таблиця, с. 42) ОП та структурно-логічній схемі. Обов'язкові ОК ОП переважно призводять до досягнення заявлених К та РН, але не повною мірою формують досяжність мети й орієнтації ОП за інтегральною компетентністю (ІК), ФК5, ФК6 й РН2 щодо переробки продукції тваринництва. Натомість ВК, у купі з обов'язковими, своїм переліком й змістом повною мірою забезпечують досяжність заявлених К та РН за ОП.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Експертизою ВСО (с. 7) і ОП (https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/onp_204_2022-2023.pdf) та інтерв'юванням учасників освітнього процесу ЗВО встановлена переважна відповідність змісту предметної області, визначеної для спеціальності (об'єкт вивчення та діяльності, цілі навчання, теоретичний зміст предметної області, методи, методики та технології, інструменти та обладнання), орієнтації та основного фокуса ОП. Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство». Проте обов'язкові ОК не повною мірою релевантні заявленому ЗВО опису і посиланням у ВСО унікальності на «...екологізацією виробництва та розв'язання проблем взаємодії людини, тварини та навколишнього середовища...» (с. 4, п. 1). Натомість ВК, у купі з обов'язковими, своїм переліком й змістом формують повноту декларованої ЗВО унікальності ОП.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Експертизою ВСО (с. 7-8) та інтерв'юванням учасників освітнього процесу ЗВО підтверджена практика формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів. Наявні «Положення про організацію освітнього процесу» (<https://bit.ly/3icEdr8>) та «Положення про індивідуальний графік відвідування занять здобувачами» (<https://bit.ly/3VIVvKo>). Більш того, ОП дійсно передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії в обсязі 12 кредитів (або 4-х) вибіркових ОК (передбачено і обрання ВК з інших ОП ЗВО), що зафіксовано і в ОП. Відповідно до «Положення про вибіркові навчальні дисципліни» (<https://bit.ly/3CoB4eK>) ЗВО практикує індивідуальний письмовий вибір ОК, що підтверджено (відповідь на запит 13.02.2023 №5), за дотримання послідовності викладання відповідно до структурно-логічної схеми підготовки фахівця (https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/onp_204_2022-2023.pdf; https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/nr_2022-23.pdf). ВК передбачені НП, що унормовано ЗВО («Положення про індивідуальні навчальні плани здобувача вищої освіти в БНАУ» <https://bit.ly/3VHyNIG>). Інтерв'ювання аспірантів підтвердило сталу практику в ЗВО вільного формування індивідуальної освітньої траєкторії через вибір ОК із каталогу доступно розміщених елективних курсів (<https://science.btsau.edu.ua/node/504>) з урахуванням потреб та інтересів щодо майбутньої професійної діяльності: вибір наукових досліджень за власними інтересами та наукового керівника серед НПП (<https://bit.ly/3WI55yg>), через реалізацію права на академічну мобільність. Матеріалами запиту (відповідь на запит 13.02.2023 №6, 14.02.2023 №6) підтверджена наявність у здобувачів індивідуальних планів виконання ОП доктора філософії, де зазначені терміни та обсяги виконання наукової і освітньої роботи, у т.ч. ВК. Усі здобувачі проходять процедуру вибору ОК та формування індивідуального плану, також мають змогу попередньо ознайомитися зі змістом силабусів ВК на початку першого семестру, через «парад навчальних дисциплін», на що ЕГ отримано підтвердження у фокус-групах. Обрані ВК вносяться до планів і визначають навчальне навантаження випускових кафедр та конкретного НПП, що підтверджено інтерв'юванням НПП. Розклад занять (<https://science.btsau.edu.ua/node/578>) для аспірантів формує відділ аспірантури та докторантури БНАУ. За результатами анкетування здобувачів підтверджено можливість реалізації права на вибір навчальних дисциплін повною мірою.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів є унормованою («Положення про організацію освітнього процесу у БНАУ» (<https://bit.ly/3VNrNn8>) і «Положення про педагогічний практикум аспірантів у БНАУ» (<https://bit.ly/3jNR57A>)) і здійснюється через виконання аспірантами педагогічного практикуму обсягом 90 годин (з яких 50 годин є аудиторними, що не суперечить внутрішнім положенням ЗВО) з метою набуття викладацьких компетентностей, підтвердження чого ЕГ встановила (відповідь на запит 13.02.2023 №9). Мета практикуму досягається різними формами занять й видами діяльності аспіранта як майбутнього НПП, що підтверджено на фокус-групах. Педагогічний практикум відбувається при кафедрах знаходження наукового керівника аспіранта у 5-6 семестрах НП терміном 2-3 тижні (упродовж семестру) у разі успішного виконання освітньої складової та індивідуального плану роботи аспіранта за 1-2-й роки навчання та на підставі рішення кафедри про допуск до практикуму, що підтверджено інтерв'юванням наукових керівників аспірантів. У ЗВО практикується суміщення роботи аспірантів на посадах асистентів кафедр (підтверджено Жарчинською В.С., аспірантка ІІ курсу). Зміст практикуму передбачає

самостійну навчально-методичну роботу та аудиторне навантаження. Відповідальність за організацію, проведення і контроль педагогічного практикуму аспіранта покладається на завідувача кафедри, за якою закріпленій аспірант. Керівництво практикумом здійснює науковий керівник аспіранта. Здобувач може пройти практику й в умовах інших кафедр закладу. Професійні (за спеціальністю) навички аспіранта є предметом розгляду роботодавців (що встановлено під час їх інтерв'ювання та оцінкою документів) та їм приділяється увага з боку наукового керівника під час виконання наукової компоненти ОП, що підтвердили на фокус-групі аспіранти. Проведена ЕГ відкрита зустріч підтвердила задоволення рівнем кваліфікації підготовки аспірантів, як для наукових закладів, так і для підприємств аграрної галузі.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Університет приділяє належну увагу формуванню соціальних навичок у здобувачів, що вдалось визначити як змістом ОП та її ОК, так і оцінюванням організації освітнього процесу, а також в процесі інтерв'ювання НПП, здобувачів, представників сервісних служб ЗВО. З наявних в ОП ОК (ОК2, ОК4, ОК5, «Педагогічний практикум») їх зміст, у т.ч. спрямований на формування т.зв. «м'яких навичок» - мовні компетентності, презентації результатів власних наукових досліджень у світовій академічній спільноті, навички орієнтуватися у професійній діяльності, набуття універсальних і соціальних навичок. Практикою ЗВО є проведення наступних методів та форм навчання: тренінги пояснювально-ілюстративного, проблемного, евристичного, дослідницько-пошукового характеру, прийоми медіаосвіти, робота у групах, «мозковий штурм», дерево рішень, евристична бесіда, участь у науково-практичних конференціях, проблемно-дискусійних панелях, семінарах, що знайшло підтвердження ЕГ. Формуванню соціальних навичок у цей період сприяє нині і активна волонтерська діяльність, яка здійснюється здобувачами і академічною спільнотою ЗВО та заходи Центру правового та патріотичного виховання БНАУ (<https://bit.ly/3XomRwg>), у Раді молодих вчених, зустрічах з фахівцями-практиками. Так, у 2021-2022 р. здобувачі ОП брали участь в серії тренінгів і каскадних семінарів «Медіаграмотність» (проект USAID «Медійна програма в Україні»), що активно підтримується керівництвом ЗВО і підтверджено у фокус-групах.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній. Присвоєння професійної кваліфікації у ЗВО не практикується.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Встановлено, що навантаження аспіранта з ОК у статусі навчальної дисципліни упродовж періоду навчання (семестру) складається з аудиторних годин (лекцій, практичних, семінарських занять, консультацій), самостійної роботи, підготовки та проходження контрольних заходів, що відповідає змісту «Положення про організацію освітнього процесу у БНАУ» (<https://bit.ly/3Q9ZKNL>), на які розподіляються кредити, встановлені для ОК, відповідно до «Положення про запровадження Європейської кредитно-трансферної системи та її ключових документів у БНАУ» (<https://bit.ly/3jMMety>). Самостійна робота здобувачів регламентується відповідним Положенням (<https://bit.ly/3X2bTX1>), навчальним планом (https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/nr_2022-23.pdf), індивідуальним планом (відповідь на запит 13.02.2023 №6, 14.02.2023 №6) та графіком навчального процесу (<https://science.btsau.edu.ua/node/579>). Загальна кількість навчального часу ОП дорівнює 45 кредитам ЄКТС (1350 годин, або 100%), з яких обсяг аудиторних годин становить 440 (або 33%), а самостійної роботи – 910 годин (або 67%). Обов'язкові ОК дотично до усереднених показників розподіляють час на аудиторну та самостійну роботу аспіранта (https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/rob_prog/ok%2002%20rp%20inozemna%20mova.pdf; https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/rob_prog/ok%2001%20rp%20filosofija.pdf; https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/rob_prog/ok%2003%20rp%20metodologija%20onauk.dos.pdf; https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/rob_prog/ok%2004%20rp%20suchasni%20inf.pdf; https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/rob_prog/ok%2005%20rp%20suchasni%20metodi.pdf; https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/rob_prog/ok%2006%20rp%20modeljuvannja%20ta%20oplan.pdf; https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/rob_prog/ok%2007%20rp%20suchasni%20tendents%20rozvitku%20tehnologij%20u%20varinnitstvi.pdf; https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/rob_prog/ok%2008%20rp%20biotekhnologija%20ta%20inzheneriya.pdf). Це забезпечує практичну спрямованість освітньої програми та можливість реалізації індивідуальної освітньої траєкторії. Побажання здобувачів щодо обсягу кожної з ОК ОП передбачені процедурами перегляду ОП, і враховуються гарантом, що знайшло підтвердження і проведеними фокус-групами, і матеріалами запити (відповідь на запит 14.02.2023 №7).

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За ОП не здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою, проте така можливість у ЗВО передбачається.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Дотримання норм чинного законодавства за термінами підготовки й співвідношенням освітньої й наукової частин, добра практика формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами, професійний підхід під час формування «м'яких навичок», урівноважений розподіл аудиторних занять й самостійної роботи, наявність можливостей щодо дуальної форми підготовки.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Не повна досяжність компетентностей й РН, заявленого змісту предметної області ОП за рахунок обов'язкових ОК і відсутність «Педагогічного практикуму» в матрицях формування компетентностей й РН. Не повна відповідність структури ОП вимогам чинного законодавства. Рекомендується гаранту ОП внести у 2023 р. до ОП й НП цифрові показники наукової частини освітньо-наукової програми у кредитах ЄКТС, додати у 2023 р. до ОП «Матрицю відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК» та «Матрицю відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей», унормувати в ОП 2023 р. «Педагогічний практикум» як ОК9 з встановленням її релевантності до певних компетенцій й РН, додати до обов'язкових ОК ОП 2023 р. освітню компоненту, що формує декларований опис предметної області й заявлену унікальність. Рекомендовано НПП внести у 2023 р. зміни до змісту ОК3, ОК6 й ОК7 задля повної досяжності ІК, ФК5, ФК6 й РН2 щодо переробки продукції тваринництва, НПП узгодити в робочих програмах ОК передумови для опанування компетенцій й РН відповідно до семестру викладання компоненти й матриці ОП. Рекомендовано гаранту ОП, деканату біолого-технологічного факультету ЗВО заохочувати здобувачів використовувати дуальну форму здобуття вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Встановлена загальна відповідність за критерієм. ОП має неточності за підкритеріями 1-3, що слід усунути та врахувати при розробленні ОП для 2023 року.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання до докторантури та аспірантури БНАУ оприлюднені на офіційному вебсайті ЗВО (<https://science.btsau.edu.ua/node/309>), розробляються і затверджуються вченою радою університету щорічно. Терміни оприлюднення Правил прийому – за 2 місяці до початку вступної кампанії. Правила прийому є чіткими та зрозумілими для потенційних вступників, не містять дискримінаційних положень. У Правилах... чітко визначені терміни прийому заяв, конкурсного відбору та зарахування на навчання. Визначені можливості отримання додаткових балів. Представлено порядок розрахунків конкурсного балу вступника до аспірантури. За розбіжності спеціальностей (наявної у здобувача та спеціальності вступу) призначається додаткове вступне випробовування. Практика проведення додаткового вступного випробовування зі спеціальності 204 підтверджена Рішеннями приймальної комісії (<https://science.btsau.edu.ua/node/332>) для вступників Качура А.С. (протокол №3 від 13.09.22 р., Міщенко В.В., Міщенко О.П., Германського І.Ю., Германській І.І. (протокол №1 від 12.05.22 р.), інформацією (<https://science.btsau.edu.ua/node/333>), але програма додаткового вступного випробовування зі спеціальності 204 не представлена на сайті. Визначені особливості прийому на навчання іноземців та осіб без громадянства. За вступу осіб з особливими освітніми потребами діє Положення «Про проведення вступних випробовувань при вступі до аспірантури для осіб з обмеженими можливостями здоров'я у Білоцерківському національному аграрному

університеті»

(https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/aspirantura/pologen_pro_poruad_proved_vstup_viprobuiv.pdf).

Рейтингові списки вступників та рекомендації до зарахування оприлюднюються на офіційному веб-сайті ЗВО та на інформаційних стендах приймальної комісії. Рішення приймальної комісії оприлюднені на сайті (<https://science.btsau.edu.ua/node/332>). За результатами анкетування (відповідь на запит 14.02.2023 р. №7), зустрічі з майбутніми вступниками (зустріч 8) експертна група пересвідчилась, що Правила прийому на навчання за освітньою програмою є зрозумілими та доступними.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

У Правилах прийому на навчання до докторантури та аспірантури БНАУ (https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/aspirantura/pravila_priomu_aspir_2022.pdf) визначено, що вступні випробування складаються з вступного іспиту зі спеціальності (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра (спеціаліста) з відповідної спеціальності) та вступного іспиту з іноземної мови. Програма вступного іспиту зі спеціальності 204 (https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/prog_vstup_ispit_204_2022.pdf) містить загальні положення щодо вступного іспиту, чітко визначений зміст, який складається з 6 дисциплін (блоків) з обґрунтуванням їх вибору для здобувача за ОП, питаннями та списком рекомендованої літератури, визначені критерії оцінювання якості знань абітурієнтів. При розрахунках конкурсного балу вступника до аспірантури враховується оцінка поданого реферату з презентацією дослідницьких пропозицій і досягнень, нараховуються додаткові бали за наукові досягнення, які ґрунтуються на здобутках вступника саме за обраною спеціальністю (публікації у спеціалізованих виданнях, участь у конференціях, рекомендації вчених рад відповідного факультету/інституту), що свідчить про врахування особливостей самої програми при вступі і є ефективним інструментом формування контингенту мотивованих здобувачів.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

«Положення про організацію освітнього процесу у БНАУ» (<https://bit.ly/3VNrNn8>), «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти БНАУ» (https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/norm_doc_pechat/pologen_pro_academ_mobilnist_2.pdf)

«Положення про порядок перезарахування освітніх компонентів освітніх програм, визначення академічної різниці та її ліквідації в БНАУ» (https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/polog_poruad_perezaruh_osvit_component.pdf) містять

правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема, визначають порядок переведення, відрядування та поновлення здобувачів вищої освіти, зокрема із інших ЗВО, чітко визначений порядок (у т.ч. вимоги) перезарахування навчальних дисциплін. Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Білоцерківського національного аграрного університету (https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/norm_doc_pechat/pologen_pro_academ_mobilnist_2.pdf)

«встановлює єдиний порядок організації програм академічної мобільності для учасників освітнього процесу вищих навчальних закладів України на території України чи поза її межами» і містить чіткі і зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у ЗВО-партнерах. Документи розміщено на вебсайті БНАУ у вільному доступі. ЕГ пересвідчилась в ознайомленості академічного персоналу й здобувачів з можливостями, які задекларовані цими документами. За період реалізації ОП випадків застосування положень даних документів не встановлено.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

«Положення про порядок визнання в Білоцерківському національному університеті результатів навчання, отриманих у неформальній освіті» (https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/normatyvne/polog_neformal_osv_bnau.pdf), «Положення про порядок перезарахування освітніх компонентів освітніх програм, визначення академічної різниці та її ліквідації в БНАУ» (https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/polog_poruad_perezaruh_osvit_component.pdf), які розміщені на вебсайті ЗВО, містять визначення термінів, порядок та процедури визнання результатів неформальної освіти, аналіз яких дозволяє простежити послідовність процедур визнання результатів неформальної освіти під час реалізації ОП. Визначено і представлено порядок роботи предметних комісій, які створюються для визнання РН у неформальній освіті, склад, етапи й методи їх роботи, що забезпечує надійність визнання РН. Прикладів застосування вказаних правил на ОП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Нормативні документи, які регламентують доступ до ОП та визнання результатів навчання, є чіткими, зрозумілими й доступними для вступника; представлені Правила прийому на навчання до докторантури та аспірантури БНАУ (2018-2022 рр.) надають можливість простежити їх трансформування; врахування особливостей ОП при вступі є ефективним інструментом формування контингенту мотивованих здобувачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

На сайті ЗВО програма додаткового вступного випробування до аспірантури зі спеціальності 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва не представлена; Гаранту та робочій групі ОП необхідно забезпечити її розміщення на сайті. У правилах ЗВО визначено, що вступником може бути подана дослідницька пропозиція як частина реферату з презентацією дослідницьких пропозицій та досягнень, оцінка за яку буде врахована при розрахунках конкурсного балу – приймальною комісією рекомендовано внести до Правил прийому на навчання до докторантури та аспірантури БНАУ в 2023 році уточнення щодо подання дослідницької пропозиції при вступі.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

За критерієм 3 встановлена загальна відповідність щодо доступу до ОП та визнання результатів навчання. Нормативні документи щодо доступу до ОП та визнання результатів навчання повною мірою представлені на вебсайті ЗВО. Правила прийому на навчання є чіткими, доступними, дозволяють сформувати контингент вмотивованих здобувачів. Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, у неформальній освіті дозволяють простежити послідовність процедур визнання РН. Встановлені недоліки можуть бути усунені внесенням інформації на вебсайт ЗВО, вони не є суттєвими, не впливають на якість ОП. Рекомендовано розширити практику представлення дослідницької пропозиції вступниками на ОП. Експертна група оцінює Критерій 3 рівнем В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

У «Положенні про організацію освітнього процесу у БНАУ» (<https://bit.ly/3VNrNn8>) організація навчального процесу, визначення форм навчання і викладання підкреслює студентоорієнтованість і принципи академічної свободи. Різноманітність форм і методів навчання за ОК (таблиця з ВСО, робочі програми та силабуси ОК) як за представлення лекційного матеріалу, так і проведення практичних занять відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Освітній процес включає навчальні заняття, самостійну роботу, практичну підготовку та контрольні заходи. Викладачі вільні у підборі форм і методів навчання для учасників освітнього процесу за ОК; широко використовуються методи, які базуються на реалізації технологій обговорення дискусійних питань та проблемного навчання, введенні елементів геймізації, проведенні конференцій й круглих столів тощо. Впроваджені технології дистанційного навчання, зокрема, широко використовується Система е-навчання БНАУ на платформі Moodle (<https://teach.btsau.net.ua/>), а також їх поєднання з традиційними формами й методами навчання і викладання. Студентоцентрований підхід до навчання і викладання за ОП простежується у ході зустрічі із викладачами – підкреслено унікальність кожного здобувача (Цехмістренко С.І., Мерзлов С.В., Ставецька Р.В.). Під час зустрічі з академічним персоналом (Дем'яненко О.О., Ігнатенко В.Д., Мельник Л.М., Мерзлов С.В) підтверджено проведення у ЗВО заходів (семінари, тренінги, запрошення фахівців) щодо підвищення викладацької майстерності у напрямі використання різноманітних сучасних форм і методів навчання й викладання, їх використання викладачами в освітньому процесі.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах

окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

На сайті ЗВО в розділі «Наукова діяльність» (<https://science.btsau.edu.ua/>) представлена інформація для аспірантів: висвітлено ОП (<https://science.btsau.edu.ua/node/325>) – загальна інформація, інформація про ОК (робочі програми, силабуси), навчальні плани (<https://science.btsau.edu.ua/node/434>), розклад занять і графік сесії (<https://science.btsau.edu.ua/node/331>), нормативні документи щодо підготовки доктора філософії (<https://science.btsau.edu.ua/node/307>), є сторінка для розміщення повідомлень і оголошень (<https://science.btsau.edu.ua/node/333>). Інформування здобувачів відбувається на заняттях з навчальних дисциплін, при спілкуванні з науковими керівниками, представниками відділу аспірантури. На зустрічі зі здобувачами підтверджена налагоджена система комунікації, відсутність проблем з інформуванням про освітній процес. У ході зустрічі з академічним персоналом (Цехмістренко С.І., Мерзлов С.В.) підтверджено можливості для здобувачів щодо отримання інформації щодо організації навчального процесу, змісту і викладання окремих ОК, контрольних заходів.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Поєднання навчання і досліджень здійснюється впродовж всього часу реалізації ОП – через освітню і наукову складові (поєднання опанування ОК і науково-дослідної роботи визначено ОП і НП) (https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/nr_2022-23.pdf). Це простежується моніторингом виконаної роботи в індивідуальних планах аспірантів (відповіді №6 на запити 13.02.23 р., 14.02.23 р.). Аналіз форм і методів навчання за ОК, які використовуються в освітньому процесі (таблиця з ВСО, робочі програми та силабуси ОК), свідчить про підготовку здобувачів до дослідницької діяльності. Здобувачі долучені до проведення наукових робіт у навчально-наукових лабораторіях ЗВО, віварії, Навчально-виробничому центрі (<https://science.btsau.edu.ua/node/45>), науково-дослідних установах на основі існуючих договорів, проходять стажування, беруть участь у проведенні конференцій різного рівня, воркшопах (<https://science.btsau.edu.ua/node/335>), публікують результати наукових досліджень (<https://science.btsau.edu.ua/node/577>). За аналізу ВСО, при зустрічах зі здобувачами, науковими керівниками, гарантом, підкреслена залученість здобувачів до виконання науково-дослідних робіт (https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/dotichnist_204.pdf), активна участь у роботі їх наукових об'єднань (Рада молодих вчених, Студентське наукове товариство).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Згідно Положення про організацію освітнього процесу в БНАУ (<https://cutt.ly/R2la1hs>), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в БНАУ (<https://cutt.ly/Vc4DKJO>) проводиться моніторинг та перегляд ОП за визначення змісту ОК з метою його оновлення. ЕГ в ході зустрічей з представниками фокус-груп мала можливість переконались у дотриманні цих положень – внесенні змін до змісту ОК відповідно до сучасних досягнень і практик галузі тваринництва, споріднених галузей. Підтверджена регулярна участь викладачів, які долучені до реалізації ОП, у програмах підвищення як освітньої, так і наукової кваліфікації (спілкування з Гарантом, зустрічі з менеджментом ЗВО, з академічним персоналом, з науковими керівниками, табл. 2 ВСО, відповіді на запити 16.02.23 №1, №2) – участь у конференціях, консультування і стажування в умовах провідних тваринницьких комплексів України та за кордоном (Борщ О.В., Луценко М.М., Бомко В.С.), виконання робіт за науково-дослідними темами (https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/dotichnist_204.pdf), використання результатів власних наукових досліджень в освітньому процесі (Цехмістренко С.І., Мерзлов С.В.), опублікування наукових робіт (https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/204_public_nauk_keriv_zdobuv.pdf), участь у програмах міжнародної співпраці (Ставецька Р.В., Соболев О.І.).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація діяльності університету визначена одним зі стратегічних пріоритетів освітньої діяльності БНАУ (<https://education.btsau.edu.ua/>). Встановлено регулярне оновлення НПП змісту ОК, форм і методів навчання і викладання відповідно сучасних досягнень і практик. На сайті ЗВО (<https://btsau.edu.ua/>) на сторінці «Міжнародна діяльність» представлена інформація про міжнародну співпрацю, участь НПП і здобувачів у міжнародних проектах, програмах стажування, можливості для викладачів і здобувачів. Про участь у міжнародному стажуванні, міжнародних наукових проектах НПП університету і факультету надана інформація під час зустрічі з менеджментом ЗВО (зустріч 1), завідувачем міжнародного відділу Боньковським О.А. (зустріч 6), підтверджено НПП (зустріч 3, 7 – Ставецька Р.В., Мерзлов С.В., Ігнатенко В.Д.). Залучення здобувачів до міжнародних проектів та стажування у ЗВО відбувається, але за останні роки констатуємо зменшення активності (з об'єктивних причин). За відзначення публікаційної активності науковців (https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/204_public_nauk_keriv_zdobuv.pdf), потребує активізації робота здобувачів у цьому напрямі. У ЗВО надається безоплатний доступ до міжнародних

наукометричних баз. Позиціонування у VSO наукового видання «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва» (<https://tvppt.btsau.edu.ua/>), що індексується наукометричними базами DOAJ, Indexcopernicus) і представлено в Національній бібліотеці України імені В.І. Вернадського, Google Scholar, як пріоритетний напрям інтернаціоналізації діяльності ЗВО вимагає більш широкого включення видання до міжнародних наукометричних баз. Випускники програми (Галай О.Ю.), роботодавці (Лесь С.А., Постоєнко В.О.) в процесі інтерв'ювання підкреслили інформованість здобувачів щодо сучасних здобутків галузі, проведення наукових досліджень науковцями БНАУ у руслі світових трендів розвитку галузі тваринництва.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Відповідність форм і методів навчання вимогам студентоцентрованого підходу, налагоджена система комунікації та інформаційної підтримки здобувачів, участь здобувачів у наукових тематиках кафедр, досвід участі НПП у міжнародних наукових проектах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

За недостатньо широкого залучення здобувачів до міжнародної наукової спільноти рекомендовано гаранту, науковим керівникам, керівництву факультету вжити мотиваційних заходів аспірантам задля їх участі у програмах міжнародної співпраці.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ЕГ констатує загальну відповідність за критерієм, але недостатньо широке залучення здобувачів до міжнародної наукової спільноти потребує активізації роботи наукових керівників, менеджменту ЗВО у цьому напрямі, рекомендовано сприяти підвищенню мотивації здобувачів до участі у міжнародних наукових проектах, грантах; рекомендовано спрямувати роботу у напрямі розширення включення наукового видання «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва» до міжнародних наукометричних баз.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Нормативні документи ЗВО (Положення про організацію освітнього процесу в БНАУ (https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/norm_doc_pechat/pologen_pro_osvitn_proces_2.pdf), Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в БНАУ (https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/pologenua/pologenua_ocin_result_navchanua.pdf), Положення «Про проходження здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук проміжної атестації у БНАУ (https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/aspirantura/pologen_pro_prohodg_zdobuvach_promig_atestacii.pdf), Порядок підготовки та проведення підсумкової атестації здобувачів наукового ступеня доктора філософії у Білоцерківському національному аграрному університеті (https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/aspirantura/pouadok_pidgotov_proved_pidsum_atestat.pdf) регламентують проведення контрольних заходів. Форми контрольних заходів (поточного та підсумкового контролю) та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти представлені в силабусах навчальних дисциплін (<https://science.btsau.edu.ua/node/504>), робочих програмах ОК (<https://science.btsau.edu.ua/node/506>), узгоджені з методами навчання за ОК та критеріями оцінювання результатів навчання. Аналіз ОК ОП, в яких представлено форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти, свідчить про використання різноманітних форм контролю, здатних встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання. Атестація здобувачів здійснюється відповідно індивідуального плану – за визначення термінів, процедури, що підтверджено при зустрічі з ними, з академічним персоналом. Здобувачі мають доступ до інформації на сайті ЗВО щодо ОП, робочих програм й силабусів ОК (<https://science.btsau.edu.ua/node/325>), проведення атестацій

(<https://science.btsau.edu.ua/node/318>), отримують інформацію від працівників деканату, викладачів ОК, наукових керівників. Інтерв'ювання здобувачів, результати анкетування (відповідь на запит 14.02.2023 р. №7) свідчить про їх поінформованість щодо форм контрольних заходів, термінів та критеріїв оцінювання.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти на час проведення акредитаційної експертизи відсутній. Інформація щодо атестації аспірантів представлена на вебсайті ЗВО (<https://science.btsau.edu.ua/node/318>), зокрема, представлені Положення «Про проходження здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук проміжної атестації у Білоцерківському національному аграрному університеті», «Порядок підготовки та проведення підсумкової атестації здобувачів наукового ступеня доктора філософії у Білоцерківському національному аграрному університеті». Підсумкова атестація за ОП передбачає складання комплексного підсумкового іспиту відповідно до НП підготовки й містить обов'язковий, вибірковий та науковий компоненти (https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/aspirantura/prog_kompleks_fah_ispit_204.pdf), на запит надані документи, що свідчать про складання Комплексного фахового іспиту зі спеціальності аспіранта (відповідь на запит 13.02.2023 р. №10), а також захист результатів науково-дослідної роботи у вигляді дисертації.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Положенням про організацію освітнього процесу в БНАУ (https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/pologenua/pologenua_organiz_osvit_procesu.pdf) визначені терміни, види й форми контролю різних видів робіт, правила приймання заліків і іспитів, проведення моніторингу рівня засвоєння здобувачами навчального матеріалу, процедури розгляду звернень здобувачів щодо оцінювання. Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в БНАУ (https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/pologenua/pologenua_ocin_result_navchanua.pdf) регулює контрольні заходи і порядок оцінювання здобувачів (вхідний, поточний, проміжний і підсумковий контроль). Чітко визначені критерії оцінювання, представлена шкала оцінювання, розподіл балів, правило приймання іспиту двома НПП, відсутність сторонніх осіб на контрольному заході, документування контрольних заходів, визначені обов'язки та права учасників контрольних заходів, детально описано процедури розгляду звернень здобувачів щодо оцінювання. Здобувачі (зустрічі – 2, 4, 8) підтвердили доступність, зрозумілість правил проведення контрольних заходів, розуміння шляхів вирішення конфліктних ситуацій.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У документах ЗВО (Положення про відділ забезпечення якості вищої освіти БНАУ» https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/pologenna_navh_proces/pologen_viddil_zabezbech_uakost_osviti.pdf), «Положення про організацію освітнього процесу у БНАУ» (<https://bit.ly/3VNrNn8>), «Положення про академічну доброчесність у БНАУ» (https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/normatyvne/polog_akad_dobr_bnau.pdf), «Положення про комісію з питань етики та академічної доброчесності у БНАУ» https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/pologennya_komisiya%20z%20etyky.pdf) простежується спрямованість ЗВО (через політику, стандарти, процедури, популяризацію) на дотримання академічної доброчесності усіма учасниками освітнього процесу, що й підтверджено при спілкуванні з фокус групами (зустрічі 2, 3, 6). Застосовуються системи перевірки наукових робіт на плагіат («Unicheck»). Сформовано репозитарій наукових робіт. На офіційному сайті ЗВО розміщено посилання на сервіси для перевірки наукових праць (<https://bit.ly/3QeiADf>). У документах ЗВО унормовано форми відповідальності за порушення академічної доброчесності (https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/normatyvne/polog_akad_dobr_bnau.pdf). Здобувачі під час спілкування підтвердили свою обізнаність у цьому питанні.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Потужна нормативна база ЗВО щодо всіх аспектів проведення контрольних заходів, оцінювання здобувачів, академічної доброчесності; широкі можливості для здобувачів щодо перевірки наукових робіт на плагіат.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Додаткова складова програми Комплексного фахового іспиту потребує уточнення; Гаранту програми та членам Академічної ради з реалізації ОП у наступному навчальному році чітко визначити частку питань основної й додаткової складових програми іспиту, представити питання за додатковою складовою програми. Рекомендовано залучати стейкхолдерів до участі у контрольних заходах, рецензуванні програми комплексного фахового іспиту.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Потужна нормативна база ЗВО щодо контрольних заходів, оцінювання здобувачів, академічної доброчесності, обізнаність учасників освітнього процесу у вищезазначених питаннях. Необхідність уточнення кола питань для комплексного підсумкового іспиту зумовлює визначення рівня відповідності Критерію 5 – В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Згідно таблиці 2 ВСО та сайту (<https://science.btsau.edu.ua/node/506>) ЗВО обов'язкову освітню програму забезпечують 7-м НПП (100%), усі з науковими ступенями (з них докторів наук – 3-и або 43%) і вченими званнями (з них професорів – 3-и або 43%) й працюють за основним місцем роботи – БНАУ. Матеріалами ВСО та запиту (відповідь на запит 16.02.2023 № 1) встановлена відповідність за підкритерієм щодо викладання НПП відповідних ОК в освітній програмі. Гарант й група забезпечення ОП затверджені наказом ректора БНАУ (відповідь на запит 13.02.2023 №1) і мають відповідну академічну та професійну відповідність до спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва».

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний відбір НПП у ЗВО унормований (Положення <https://cutt.ly/m2VvyMW>, Статут БНАУ <https://cutt.ly/s2Vvk20>, Колективний договір між адміністрацією та трудовим колективом <https://cutt.ly/V2VvuW>), проте чомусь до складу конкурсної та апеляційної комісії залучено за посадами одних і тих же представників (начальник відділу кадрів, декан і проректор з освітньої, виховної і міжнародної діяльності), що знайшло підтвердження на фокус-групі. ЗВО декларує відповідними положеннями та змістом ОП принципи обрання на вакантні посади (прозорість, відкритість, гласність та дотримання рівноправних умов для всіх учасників), дотичність НПП до вимог Ліцензійних умов, що було підтверджено інтерв'юванням і НПП, і декана факультету. Матеріалами таблиці 2 ВСО та запиту (відповідь на запит 13.02.2023 №1, 2) встановлено, що усі НПП за ОП мають базову освіту, наукові ступені та вчені звання, стало здійснюють наукову й педагогічну діяльність та забезпечують повноцінну реалізацію поставлених цілей ОП. Високий професіоналізм НПП підтверджено на фокус-групах і під час інтерв'ювання здобувачів.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Експертизою матеріалів ВСО встановлено, що ЗВО співпрацює з роботодавцями через створені Ради роботодавців (<https://cutt.ly/u2VvWNA>), що знайшло підтвердження на фокус-групі. Встановлено за даними сайту й матеріалів запиту (відповідь на запит 13.02.2023 №8), що зовнішні стейкхолдери є і членами Академічної ради з реалізації ОП підготовки доктора філософії. Залучення роботодавців до реалізації освітнього процесу відбувається через участь у розробленні та періодичному перегляді ОП, роботодавці вносять пропозиції з покращення освітньої діяльності та

навчання за ОП (<https://science.btsau.edu.ua/node/507>), що знайшло підтвердження на фокус-групах та в матеріалах запиту (відповідь на запит 13.02.2023 №8). ЗВО практикує проведення спільних з роботодавцями професійних заходів (<https://science.btsau.edu.ua/node/335>), залучення до проведення окремих навчальних занять, надання консультацій роботодавцями (підтверджено на фокус-групі) та сприяє у проведенні наукових досліджень на базі науково-дослідних установ та інноваційно-орієнтованих організаціях бізнесу (<https://science.btsau.edu.ua/node/510>).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Процедура залучення фахівців-практиків, експертів галузі передбачена колективним договором БНАУ (<https://bit.ly/3D4PH7c>) і реально виконується (<https://bit.ly/3iTeH23>; <https://bit.ly/4040Hf4>; матеріали с. 11-12 ВСО) на підставі договорів (<https://science.btsau.edu.ua/node/510>) та завдяки діяльності гаранта ОП. Роботодавці-практики є учасниками бінарних лекцій, що підтвердили на фокус-групі НПП, роботодавці та здобувачі.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЗВО використовує власну нормативну базу задля забезпечення розвитку НПП («Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності у БНАУ») і вживає заходів щодо їх професійного розвитку через підвищення кваліфікації НПП (відповідь на запит 16.02.2023 №1, 2), відвідування професійних тренінгів, воркшопів тощо (<https://science.btsau.edu.ua/node/335>), проведення методико-психологічного семінару (<https://cutt.ly/mc4Kji5>). У ЗВО функціонують сертифіковані курси підвищення педагогічної майстерності викладачів, а професійний розвиток НПП відбувається, у т.ч., через їх активну участь у роботі спеціалізованої вченої ради (<https://science.btsau.edu.ua/node/52>), шляхом академічної мобільності (матеріали с. 11 ВСО та інтерв'ювання НПП у фокус-групі), участі у редколегії фахового наукового збірника «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» (<https://tvrpt.btsau.edu.ua/наукових>), семінарах, науково-практичних конференціях тощо. Організовані безкоштовні вебінари "Говори українською мовою" для студентів, аспірантів, докторантів, працівників ЗВО та для опанування української мови внутрішньо переміщеними особами, громадянами інших держав, особами без громадянства й усіма охочими (<https://bit.ly/3HnVveK>).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності НПП матеріально і професійно, на підставі внутрішньої нормативної бази (Колективний договір між адміністрацією та трудовим колективом БНАУ <https://cutt.ly/V2VvuuW>). Під час інтерв'ювання фокус-груп (академічна спільнота, наукові керівники) підтверджена підтримка адміністрацією НПП шляхом компенсування витрат (чи виплата премії) за публікацію статей у виданнях, що індексуються у міжнародних наукометричних базах даних Scopus, WoS, отримання патентів на винахід та корисну модель, присудження наукового ступеня доктора наук та доктора філософії, наукове керівництво й успішний захист аспіранта, підготовку та отримання призового місця здобувачем в олімпіадах та конкурсах зі спеціальностей. Також університет фінансує наукові перспективні дослідження, надає грошову винагороду з нагоди святкування ювілейної дати від Дня народження, заохочує НПП подяками, грамотами та грошовими преміями (<https://cutt.ly/XnXSr8X>; <https://cutt.ly/HnXSird>).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Добра практика підбору дотичних до ОК НПП, їх освітня й професійна відповідності компонентам освітньої програми. Стабільність науково-дослідної діяльності наукових керівників, їх підтримка адміністрацією ЗВО. Ефективна публікаційна активність НПП й підконтрольність налагодженому менеджменту.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Некоректність у формуванні комісій ЗВО з обрання на посади НПП. Рекомендується ректорату впродовж 2023 р. внести зміни до «Положення про заміщення посад...» задля приведення процедури конкурсного відбору НПП до демократичних норм.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОП має переважну узгодженість за якісними характеристиками і підкритеріями, за винятком окремого несуттєвого недоліку підкритерію 2 Критерію 6, що може бути усунено при розробленні ОП для 2023 року.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Матеріальні ресурси ОП формуються за рахунок коштів загального та спеціального фондів ЗВО, керівництво Університету постійно опікується станом матеріально-технічної бази (https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/zvit_buhalteria/plan_vikorist_budg_kosht_2023.pdf) для забезпечення реалізації ОП, що підтверджено при зустрічах з гарантом, академічним персоналом, здобувачами й випускниками. Представлені матеріальні ресурси забезпечення ОК у ВСО, аудиторний фонд, лабораторії, віварій, потужна наукова бібліотека БНАУ (<https://library.btsau.edu.ua/>) з інституційним репозитарієм (<https://rep.btsau.edu.ua/>), електронними ресурсами, практика постійного придбання і оновлення обладнання (https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/mater_baza_2019-2023.pdf), відеоогляд матеріально-технічної бази у форматі запису (<https://science.btsau.edu.ua/node/583>) та реальному часі (2 день візиту, відеоконференція), методичне забезпечення ОК системою е-навчання (<https://teach.btsau.net.ua/>), інформація під час зустрічей у фокус-групах забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Навчально-виробничий центр БНАУ (<https://science.btsau.edu.ua/node/45>) з різноманітним видовим складом с.-г тварин і птиці, значним поголів'ям тварин є місцем впровадження сучасних інноваційних технологій з рослинництва і тваринництва, це потужна база для практичного навчання здобувачів, проведення наукових досліджень і впровадження наукових розробок. Підтверджено у ході зустрічей використання сучасних інформаційних програм при викладанні ОК, можливості використання матеріально-технічної бази наукових і науково-дослідних установ (договори).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

У ході зустрічей з гарантом, академічним персоналом, науковими керівниками, здобувачами й випускниками підтверджено можливості безоплатного доступу до усіх інфраструктурних об'єктів ЗВО, користування науковим і лабораторним обладнанням (<https://science.btsau.edu.ua/node/583>), бібліотечним фондом (<https://library.btsau.edu.ua/>), надається доступ до науково-метричних баз (<https://www.scopus.com/standard/marketing.uri>, <https://access.clarivate.com/login?app=wos&alternative=true&shibShireURL=https:%2F%2Fwww.webofknowledge.com%2F%3Fauth%3DShibboleth&shibReturnURL=https:%2F%2Fwww.webofknowledge.com%2F&roaming=true>), до мережі інтернет. Здобувачі й наукові керівники у ході зустрічей представили можливості та варіанти забезпечення витратними матеріалами для наукових досліджень здобувачів (заявки, внутрішньоуніверситетські гранти). На допомогу здобувачам зібрана значна база нормативних документів і допоміжних матеріалів (<https://science.btsau.edu.ua/node/23>) щодо захисту прав інтелектуальної власності і патентування. Інтерв'юванням здобувачів підтверджено їх можливості безоплатного опублікування наукових робіт у науковому збірнику «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва», участі у наукових конференціях. При опублікуванні статей НПП у міжнародних наукометричних базах WoSCC та Scopus ЗВО відшкодовує витрати, що підтверджено на фокус-групах (адміністрація факультету, наукові керівники аспірантів).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Здоров'я і безпека визначені серед основних принципів діяльності ЗВО (<https://btsau.edu.ua/uk/content/misiya-viziya-cinnosti>). Безпечність освітнього середовища у БНАУ унормовано відповідними нормативними документами, фактами дотриманням санітарних норм (ВСО), дієвою системою охорони праці та техніки безпеки (https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/norm_doc_pechat/polog_ohoron_graci.pdf), наявністю і якістю облаштування укриттів, які були оглянуті ЕГ при проведенні відеоогляду матеріально-технічної бази. У ЗВО функціонує Центр вирішення конфліктних ситуацій та надання психолого-педагогічної допомоги

(<https://btsau.edu.ua/uk/content/centr-vyrishennya-konfliktnyh-sytuaciy-ta-nadannya-psyhologo-pedagogichnoyi-dopomogy>), розроблені положення щодо попередження і вирішення конфліктних ситуацій у ЗВО, Медичний пункт первинної допомоги (<https://btsau.edu.ua/uk/content/medychnyy-centr-medychnoyi-dopomogy>), розроблені й доступні рекомендації щодо профілактики захворювань (https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/normatyvne/algorytm_oznak_grz_bnau.pdf), проведення протиепідемічних заходів (https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/normatyvne/tymchasovi_recomend_osvitiy_process_bnau.pdf, https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/normatyvne/tymchasovi_recom_gurtogytky_bnau.pdf). Спілкуванням з учасниками фокус-груп встановлено позитивний формат соціальної взаємодії в умовах ЗВО, зокрема за реалізації ОП. Анкетування здобувачів свідчить про врахування їх потреб та інтересів; при спілкуванні з представниками студентського самоврядування відмічена їх активна залученість у життя колективу ЗВО; при спілкуванні з випускниками ОП Галай О.Ю., Білий В.Ю. (зустріч 8) встановлено високий рівень їх задоволеності освітнім середовищем, сформованим у ЗВО.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Статут БНАУ (https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/norm_doc_pechat/statut_bt nau_2022.pdf) визначає одним з основних напрямів діяльності Університету - задоволення потреб особистості в інтелектуальному, культурному та духовному розвитку, в здобутті вищої освіти та кваліфікації за обраною галуззю діяльності. Спілкуванням з фокус-групами відзначимо позитивну взаємодію між учасниками освітнього процесу (здобувачі, НПП, менеджмент факультету, університету), можливості використання е-платформи Moodle; поінформованість здобувачів щодо власних прав і обов'язків, налагодження інтенсивної інформаційної підтримки здобувачів за використання різних технічних засобів зі сторони адміністрації, наявність інформаційної сторінки аспіранта на сайті закладу (<https://science.btsau.edu.ua/node/470>), роботи сервісних підрозділів ЗВО з надання консультативної підтримки, різні форми соціальної підтримки здобувачів. Експертизою освітнього процесу ЗВО встановлено можливості навчання здобувачів за індивідуальним графіком як варіант їх підтримки (Положення про індивідуальний графік відвідування занять здобувачами вищої освіти денної форми навчання в БНАУ (https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/normatyvne/polog_indyvid_grafik_bnau.pdf). Затверджено і діє Порядок використання коштів для надання матеріальної допомоги та заохочення студентів і аспірантів БНАУ (https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/poruadok%20vikoristan_koshtiv_nadan_mat_dopomog.pdf), є поради Про запобігання та протидію домашньому насильству (<https://education.btsau.edu.ua/node/5>). Спілкуванням зі здобувачами, представниками органів студентського самоврядування підтверджено можливості користування гуртожитками, їдальнями БНАУ. За результатами анкетування, інтерв'ювання встановлено високий рівень задоволеності здобувачів підтримкою ЗВО під час реалізації ОП.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

У ЗВО розроблені та діють нормативні документи, що забезпечують реалізацію права на освіту особами з особливими освітніми потребами: Порядок супроводу навчання здобувачів з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/normatyvne/poryadok_suprov_bnau.pdf), Положення про індивідуальний графік відвідування занять здобувачами вищої освіти денної форми навчання в БНАУ (https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/normatyvne/polog_indyvid_grafik_bnau.pdf), Положення про порядок проведення вступних випробувань при вступі до аспірантури для осіб з обмеженими можливостями здоров'я у БНАУ (<http://surl.li/vgff>), Положення про систему управління навчанням Moodle в БНАУ (<https://cutt.ly/g2VbaGQ>). У ЗВО встановлено додаткове обладнання для осіб з обмеженими можливостями (вхідні групи, санітарні вузли), про що ЕГ могла пересвідчитись при відеоогляді території й будівель ЗВО. На час проведення акредитаційної експертизи ОП особи з особливими потребами не навчалися.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО впроваджена система заходів, спрямованих на профілактику виникнення і вирішення конфліктних ситуацій. Розроблено і впроваджено Етичний кодекс університетської спільноти (<https://cutt.ly/DnXDrzG>), діє Комісія з питань етики та академічної доброчесності (<https://cutt.ly/snJhHLY>). На сторінці ЗВО «Антикорупційна діяльність» (<https://btsau.edu.ua/uk/content/antikorupciyna-diyalnist>) розміщено низку відповідних документів БНАУ. У навчальних корпусах встановлено Скриньки довіри, про які надали інформацію здобувачі, а ЕГ могла пересвідчитись про це і під час відеоогляду ЗВО. Надано пояснення керівником психологічної служби С.Г. Погорлюю (зустріч 6) організаційних і методичних засад роботи підрозділу. Зустрічі зі здобувачами, представниками студентського самоврядування підтвердили їх ознайомлення з процедурами вирішення конфліктних ситуацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Стала практика постійного оновлення матеріально-технічної бази, функціонування НВЦ БНАУ, фінансова підтримка проведення наукових досліджень здобувачів, безоплатне опублікування результатів наукових досліджень в університетському збірнику.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Потребують доповнення з наступним розміщенням у системі Е-навчання (<https://teach.btsau.net.ua/>) навчально-методичні матеріали до ОК 1, 3, 7; рекомендовано НПП, відповідальним за викладання вищезазначених ОК, представити матеріали на вебсайті ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Фінансове, матеріально-технічне, навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених ОП цілей і ПРН. Створене якісне, безпечне освітнє середовище. ЗВО забезпечує отримання здобувачами освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки. Впроваджена і функціонує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій. При проведенні акредитаційної експертизи встановлено загальну відповідність за усіма підкритеріями, рекомендовано НПП вжити заходів задля повного забезпечення ОК відповідними навчально-методичними матеріалами.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

В університеті порядок реалізації ОП визначається такими документами, як: Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в БНАУ (https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/normatyvne/polog_vn_syst_qa_bnau.pdf), Положення про освітні програми у БНАУ (https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/norm_doc_pechat/polog_osvit_prog.pdf), процес моніторингу та періодичного перегляду ОП регламентується Положенням про моніторинг освітньої програми (https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/pologenua/pologen_monitoring_uakosti_2021.pdf), розміщених на вебсайті БНАУ (<https://btsau.edu.ua/>) у вкладці «Освітній процес» у розділі «Нормативно-правова база» (<https://education.btsau.edu.ua/node/8>). Крім того, в цьому розділі представлено матрицю опитування щодо моніторингу якості освіти, що реалізується в університеті. Також моніторинг якості освіти й освітнього процесу за допомогою анкетування відповідно до розробленої матриці та графіка опитувань (https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/quality/matrycu_opytuv_bnau.pdf) представлено на головному сайті БНАУ. Під час інтерв'ювання гарант ОП Соболев О.І. підтвердив, що ОП переглядається щороку за участі здобувачів освіти, роботодавців та академічного персоналу, членів науково методичної ради, вченої ради тощо. Відзначимо позитивні зміни при перегляді ОП з 2016 року (https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/osvit_prog_tehnologia_2016.pdf) до 2022 року (https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/onp_204_2022-2023.pdf), а саме збільшився набір її освітніх компонентів, а також загальний обсяг освітньої частини. Проте уповноважені органи моніторингу і забезпечення якості ОП ЗВО не забезпечили наявність в чинному документі кредитного визначення наукової частини роботи аспіранта (https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/onp_204_2022-2023.pdf), дотичності ОК «Педагогічний практикум» до компетентностей й РН у відповідних матрицях та наявність матриць відповідності визначених проектом Стандартом компетентностей дескрипторам НРК та відповідності визначених Стандартом РН та компетентностей, досяжності фокусу/унікальності ОП складом визначених обов'язкових ОК.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час інтерв'ювання представників студентського самоврядування біолого-технологічного факультету та університету з'ясовано, що вони долучаються до процесу розгляду ОП на засіданнях вчених рад факультету та університету відповідно. Навчально-науковим центром забезпечення якості освіти передбачено низку анкетувань для студентів з метою вивчення їх бачення щодо якості освітнього процесу. Форми анкет представлені у відкритому доступі на сайті у вкладці «Освітній процес» (<https://education.btsau.edu.ua/node/17>). Також інтерв'ювання здобувачів та членів студентського самоврядування підтвердило факт їх безпосереднього долучення до анкетування (які проводяться онлайн, або безпосередньо на заняттях). На раді молодих вчених (<https://science.btsau.edu.ua/node/55>) обговорюються питання періодичного перегляду ОП та є можливість представити свої пропозиції щодо її покращення. Інтерв'ювання інших фокус-груп підтвердило факт, що пропозиції здобувачів беруться до уваги. Результати їх аналізу у відкритому доступі представлено на сайті (<https://education.btsau.edu.ua/node/18>). Приклад: (https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/dovidka_aspiranty_2021.pdf)

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час інтерв'ювання роботодавців, зокрема фахівців: Постоєнко В.О., д. с.-г. н., директор ННЦ Інституту бджільництва імені П.І. Прокоповича», Леся С.А., к. с.-г. н. заступник генерального директора СТОВ «Агросвіт» з питань тваринництва, головний технолог, Рахуби Б.М. – завідувач ферми ТОВ СВК ім. Щорса, з'ясовано, що вони постійно співпрацюють з науковцями ЗВО, долучаються до процесу розгляду ОП, кожного року надають рецензії на ОП, де висловлюють свої побажання щодо оновлення змістовного наповнення. Рецензії на ОП від роботодавців надано у формах ВСО (https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/recenz_vidguk_204_2022-2023_%282%29.PDF), (https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/recenz_vidguk_204_2022-2023_%281%29.PDF). Також проводяться анкетування стейкхолдерів, які представлено на сайті у вкладці «Якість освіти». За посиланням із форми ВСО (https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/result_ancet_robotodav_1.pdf), (https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/result_ancet_robotodav_2.pdf), представлено результати анкетування, але якщо переходити через сайт за тією ж вкладкою «Якість освіти», то цих форм не знайти, а будуть лише анкети опитування та порожні форми результатів анкетування для здобувачів та стейкхолдерів (<https://science.btsau.edu.ua/node/516>). Також анкети для стейкхолдерів можна знайти на головному сайті (<https://education.btsau.edu.ua/node/17>). Усі ці факти підтверджують безпосередню участь стейкхолдерів у процесах періодичного перегляду ОП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У формі ВСО зазначено, що в БНАУ функціонує відділ маркетингу, ліцензування та акредитації, однією з функцій якого є збір інформації щодо кар'єрного шляху та працевлаштування випускників, також ця інформацію підтверджено на сайті ЗВО (<https://btsau.edu.ua/uk/content/viddil-marketyngu-licenzuvannya-ta-akredytaciyi>), але окрім посадових осіб більше ніякої інформації про це немає. Під час інтерв'ювання випускників, випускниця Галай О.Ю., к. с.-г. н., підтвердила, що випускники мають можливість направити індивідуальні побажання, рекомендації щодо покращення якості ОП. Сама анкета для випускників (https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSesnRsRowDG5vInHBPaot2wP_MpjGank6H4bo1yUleQuEN1_A/viewform) та результати анкетування представлено у вкладці «Якість освіти» (<https://science.btsau.edu.ua/node/516>), також форми для анкетування випускників знаходяться на головному сайті (<https://education.btsau.edu.ua/node/17>). Створена сторінка в соціальній мережі Facebook (<https://www.facebook.com/groups/428019320968430>), де випускники мають змогу взяти участь в опитуваннях.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в БНАУ діє відповідно до «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності» (https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/normatyvne/polog_vn_syst_qa_bnau.pdf). Принципи керування якістю закладені в стратегію якості університету (https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/quality/strateg_bnau_2018-2022.pdf). Стосовно механізму виявлення недоліків в ОП, то вони прописані в документі «Положення про порядок проведення внутрішніх аудитів та здійснення коригувальних і запобіжних дій у БНАУ» (https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/norm_doc_pechat/polog_pro_proved_vnutr_audit.pdf), згідно з ним на факультеті аудити проводяться не рідше 1 разу на рік, а інтерв'ювання НПП та представників сервісних

підрозділів підтвердило, що такі аудити відбуваються наприкінці кожного семестру в університеті або онлайн. Реагуванням на виявлені недоліки було розроблення нових внутрішньоуніверситетських нормативних документів і оновлення застарілих. Здійснюється оновлення робочих програм навчальних дисциплін згідно з наданими у формі ВСО документами (<https://btsau.edu.ua/uk/content/yakist-osvity>), їх навчально-методичного забезпечення. Загалом система забезпечення якості вищої освіти в БНАУ функціонує і вдосконалюється.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація освітньо-наукової програми «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» за третім ступенем вищої освіти є первинною.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Академічна спільнота входить до складу групи зі змісту і якості освіти біолого-технологічного факультету. В БНАУ культура якості забезпечується наступними положеннями: «Про внутрішню систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу», «Про академічну доброчесність», «Етичний кодекс», «Про внутрішній аудит системи внутрішнього забезпечення якості», «Про групи зі змісту та якості освіти» (<https://btsau.edu.ua/uk/content/yakist-osvity>). На засіданнях Академічної ради, методичної ради, вченої ради проводяться періодичні перегляди ОП та розглядаються питання культури якості освіти. Інтерв'ювання НПП підтвердило, що вони залучаються до складання опитувальників для аспірантів, наукових і навчально-методичних матеріалів, створення ефективної системи та механізмів забезпечення академічної доброчесності усіх представників академічної спільноти. Університет застосовує антиплагіатну програму «Unicheck» - інтерв'ювання здобувачів, сервісних підрозділів та НПП підтверджує цей факт.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Внутрішня нормативна база у сфері керування якістю в БНАУ розроблена належним чином. Добре функціонує система анкетувань, онлайн-опитувань. Аспіранти та академічний персонал долучаються до процесу періодичного перегляду ОП. Роботодавці підтвердили свою задіяність в удосконаленні освітньо-наукового процесу та ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Недостатнє оприлюднення інформації з врахування зауважень і побажань щодо покращення ОП. ЕГ вважає за необхідним рекомендувати ЗВО надалі продовжувати роботу щодо залучення здобувачів до перегляду ОП; покращити зворотній зв'язок між усією академічною спільнотою відносно результатів аудиту щодо покращення якості ОП; оприлюднювати інформацію щодо врахування зауважень і побажань стейкхолдерів освітнього процесу під час перегляду ОП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Отже, ЗВО прагне сформувати культуру якості й розвитку ОП, але має певні недоліки (підкритерій 8.1) і знаходиться в стані її удосконалення. Зважаючи на наведені сильні сторони за підкритеріями 8.2 8.7 і незначні слабкі сторони за підкритерієм 8.1 і 8.5 експертна група дійшла висновку, що ОП за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» відповідає рівню В за Критерієм 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила та процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу регулюються наступними документами: Положенням про організацію освітнього процесу у БНАУ (https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/pologenua/pologenua_organiz_osvit_procesu.pdf), Етичним кодексом університетської спільноти (https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/normatyvne/etych_kodeks.pdf), Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в БНАУ (https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/normatyvne/polog_vn_syst_qa_bnau.pdf), та Нормативно-правовою базою підготовки доктора філософії та доктора наук (<https://science.btsau.edu.ua/node/307>). Вся актуальна інформація для аспірантів (ОП, нормативно-правове забезпечення, правила прийому в аспірантуру, розклад, розклад занять на сесії тощо) розміщено на сайті БНАУ в рубриці «Наукова діяльність» (<https://btsau.edu.ua/>, <https://science.btsau.edu.ua/>). Інтерв'ювання усіх фокус-груп підтвердило, що всі правила і процедури щодо провадження освітнього процесу доступні, чіткі та зрозумілі для усіх учасників освітньо-наукового процесу і всі послідовно їх дотримуються під час реалізації ОП.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Під час зустрічі гарант підтвердив своєчасне оприлюднення проекту ОП для громадського обговорення. Проект ОП наявний на сайті та доступний за посиланням (https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/osvit_prog_project_204_2022-2023.pdf), відрізняється від затвердженої ОП титульним листом з відсутніми підписом і печаткою. У проекті ОП червоним кольором відмічено, що це проект ОП, зверху вказане оголошення щодо внесення пропозиції щодо обговорення та внесення до нього зауважень, але таблиця пропозицій на сайті поки що відсутня. Під час інтерв'ювання стейкхолдери підтвердили свою зацікавленість у розробці нового проекту ОП та вказали на можливість подати свої пропозиції та зауваження до відповідних проектів.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Інформація щодо ОП наведена на офіційному веб-сайті (<https://btsau.edu.ua/>) у розділі «Наука та інновації - 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва-Освітньо-наукові програми» (https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/onp_204_2022-2023.pdf). Інформація є коректною та зрозумілою для стейкхолдерів. Дана ОП містить достовірну інформацію про цілі, очікувані результати навчання та компоненти ОП в обсязі, достатньому для інформування відповідних зацікавлених сторін.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Всі процедури та правила, пов'язані з освітнім процесом та ОП, визначено у відповідних документах БНАУ. Вони доступні, чіткі та зрозумілі. Стейкхолдери мають реальну можливість подавати свої пропозиції та зауваження до відповідних проектів ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

До слабких сторін можна віднести важку логістику між сайтами, головний сайт являє собою систему із підсайтів, логістика між якими дуже утрудняє пошук потрібної інформації. Сервісним підрозділам рекомендовано покращити логістику між сайтами <https://btsau.edu.ua/> та <https://science.btsau.edu.ua/> та на сайті «Наука та інновації» (<https://science.btsau.edu.ua/>) для зручнішого пошуку потрібних документів та оголошень для різних зацікавлених осіб.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Встановлено відповідність ОП критерію 9. Загалом відповідає вимогам, але мають місце недоліки, які не є суттєвими та не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти, не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання і підготовці наукових кадрів.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Експертизою встановлено, зміст ОП певною мірою відповідає бажаним складовим – є ОК загальнонаукового світогляду (ОК1 https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/rob_prog/ok%2001%20rp%20filosofija.pdf), формування універсальних навичок (ОК3 https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/rob_prog/ok%2003%20rp%20metodologija%20nauk.dos.pdf), володіння усною та письмовою іноземною мовою (ОК2 https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/rob_prog/ok%2002%20rp%20inozemna%20mova.pdf) та спеціальності 204 (ОК6 https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/rob_prog/ok%2006%20rp%20modeljuvannja%20ta%20plan.pdf), а також додана компонента зі спеціальності 162 (Біотехнології та біоінженерія) (ОК8 https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/rob_prog/ok%2008%20rp%20biotekhnologija%20ta%20inzheneriya.pdf). Разом із тим, ані ОК3, ані ОК6 не дотичні до тем занять з управління науковими проєктами та підготовки грантових пропозицій. Згадуваний у ВСО «Педагогічний практикум» не має визначення в ОП дотичних компетентностей і РН (https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/onp_204_2022-2023.pdf), проте унормований відповідним положенням (https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/aspirantura/polog_pedagog_pract.pdf), що є формальним заходом й не узгоджує цю ОК зі змістом ОП та має бути виправлено у наступних ОП. Також ЕГ вбачає певну ідентичність в меті і цілях, визначених ОП й повторених у робочих програмах ОК К й РН між ОК3 та ОК6 і рекомендує їх об'єднати. З метою охоплення усіх видів сільськогосподарських тварин і птиці та первинної переробки тваринницької сировини варто посилити зміст обов'язкових ОК у межах спеціальності 204 (наприклад в ОК7), додати специфічну ОК чи внести відповідні зміни в ОК7, що посилить релевантність ОК до предметної області й основному фокусу ОП й вплине на дотичність обраних тем наукових досліджень аспірантів саме до спеціальності 204, замість окремих фактично наявних (Осіпенко І.С., Ковтун П.В., Біла В.В., Жарчинська В.С., Смейко І.В., Григораш Ю.В., Міщенко О.П., Германський І.Ю., Міщенко В.В., Качур А.С., Германська І.І. https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/dotichnist_204.pdf), де об'єктом дослідження є або «удосконалення біотехнології...», або «розробка біотехнологічного способу...», або «біотехнологія одержання...», або «удосконалення способів стабілізації заквасок...», що релевантно предметним областям спеціальностей 162 та 181 (Стандарти вищої освіти СВО «Мариєтр» <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzeni-standarti-vishoyi-osviti>).

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

Експертизою встановлено, що теми наукової діяльності аспірантів формуються відповідно до внутрішніх правил ЗВО («Порядок вибору та затвердження теми науково-кваліфікаційної роботи...» 2019 року <https://bit.ly/3jJLM94>) в межах ініціативних НДР кафедр (с. 21 ВСО). Дотичність тематики наукових досліджень аспірантів напрямам досліджень їх затверджених наукових керівників (матеріали запиту від 13.02.2023 №2) підтверджується наявністю в останніх публікацій за тематикою дисертації аспіранта (https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/dotichnist_204.pdf), спільною участю в розробці тем НДР, що фінансуються за кошти державного бюджету чи приватних господарств.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

ЗВО забезпечує організаційну й матеріальну складові для проведення та апробації результатів наукових досліджень: вільний доступ до електронних баз даних Scopus, Web of Science, Springer Link, Science Direct (<https://cutt.ly/FnBo3sY>), наявність фахового лабораторного та іншого обладнання (https://www.youtube.com/watch?v=xd_F-3IQpk&t=4s), яке постійно оновлюється (https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/204/mater_baza_2019-2023.pdf); безкоштовна публікація наукових статей у фаховому науковому виданні «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва» (<https://tvppt.btsau.edu.ua/>), можливість проведення досліджень в установах-партнерах на договірних умовах (<https://science.btsau.edu.ua/node/510>). В університеті щорічно поводяться міжнародні та галузеві конференції, із залученням аспірантів (<https://bit.ly/3Cmp513>; <https://bit.ly/3G68dgo>). Для успішної реалізації наукової складової у БНАУ наявні сучасні науково-дослідні лабораторії (<https://bit.ly/3GDEUDk>), комп'ютеризовані навчальні аудиторії, ресурсний центр, бібліотека (<https://bit.ly/3WGkYFt>), навчально-виробничий центр (<https://bit.ly/3jPQmT6>), віварій; укладено угоду про співробітництво з Інститутом мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України з метою виконання спільних науково-дослідних робіт та організацію підготовки здобувачів ступеня доктора філософії і докторів наук (<https://bit.ly/3X6VNVz>). Інтерв'юванням аспірантів, представників деканату й бібліотеки, ректорату й наукових керівників та оглядом матеріальної бази у різних форматах підтверджені дані ВСО й сайту БНАУ, проте встановлено, що науково-дослідні лабораторії втратили чинність сертифікатів їх якості.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

Встановлено, що відділ міжнародних зв'язків ЗВО заохочує аспірантів для проходження стажування за кордоном (<https://cutt.ly/ecnK5QZ>; <https://cutt.ly/LcnLwzE>). У форматі україно-чеського міжнародного проєкту «Міжуніверситетська співпраця як інструмент підвищення якості обраних університетів України» було проведено низку онлайн-семінарів для аспірантів і НПП (<https://cutt.ly/McnLoOt>). Аспірант Білий В.Ю. взяв участь у серії семінарів, спрямованих на формування мультидисциплінарних науково-дослідницьких колективів та підвищення якості наукових досліджень і публікацій їх результатів (<https://cutt.ly/9cnLz6W>). У БНАУ проводяться міжнародні науково-практичні конференції з можливістю публікації матеріалів українською й англійською мовами (<https://bit.ly/3vBVj4C>; <https://bit.ly/3InqEjc>). Аспірантів залучають до роботи в межах реалізації проєкту Еразмуз+ UniCluD (<https://cutt.ly/FnJxONJ>; <http://uniclad.net/>). Співпраця з зарубіжними університетами (<https://bit.ly/3WUTY4Q>) надає можливість публікувати статті у зарубіжних виданнях (<https://www.npt.up-roznan.net/>; <https://jurnalalse.com/>; <https://ojs.lib.unideb.hu/actaagrar>) та інших. Результати досліджень аспірантів Білого В.Ю., Галай О.Ю., Жарчинської В.С. опубліковані в наукових журналах, що входять у наукометричні бази даних WoSCC, Scopus і в матеріалах міжнародних конференцій (<https://bit.ly/3HjH9KR>). Аспірантам створено можливість публікації результатів наукових досліджень іноземною мовою у збірнику БНАУ (<https://tvppt.btsau.edu.ua/en>), що знайшло підтвердження аналізом документів та інтерв'юванням учасників освітнього процесу у фокус-групах.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

ЕГ прийшла до висновку, що наукові керівники аспірантів є активними дослідниками, які беруть участь у реалізації дослідницьких проєктів: проф. Бомко В.С. «Виробництво екологічно чистих кормів, кормових добавок, молока, м'яса та яєць», проф. Мерзлов С.В. «Дослідження ефективності використання біодеструкторів в компостуванні посліду птиці», проф. Ставецька Р.В. «Удосконалення селекційно-генетичних методів поліпшення господарськи корисних ознак великої рогатої худоби, кіз та овець», проф. Гриневиц Н.Є. «Розроблення системи санітарно-гігієнічних заходів в індустриальних форелевих господарствах за замкнутого водопостачання», доц. Борщ О.В. «Наукове обґрунтування етологічних, фізіологічних реакцій сільськогосподарських тварин та економічних показників виробництва продукції тваринництва на сучасних фермах», доц. Каркач П.М. «Проведення наукових досліджень по корекції норм кальцію протягом доби в годівлі курей-несучок» тощо. Крім виконання ініціативних тематик, наукові керівники аспірантів виконують наукові дослідження в агропідприємствах на госпрозрахункових умовах (<https://cutt.ly/GnXoTUu>; <https://cutt.ly/QnXoAkV>). За результатами експериментальних досліджень наукові керівники постійно публікують наукові статті та тези у фахових виданнях України, іноземних журналах і матеріалах конференцій (<http://rep.btsau.edu.ua>; <https://bit.ly/3GBIZHS>).

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Експертизою встановлено, що в університеті з метою додержання академічної доброчесності у науково-дослідній діяльності прийнято низку нормативних документів: Положення про академічну доброчесність у БНАУ (<https://cutt.ly/CcnXijN>), Етичний кодекс університетської спільноти (<https://cutt.ly/KcnXjrT>), Положення про комісію з питань етики та академічної доброчесності у БНАУ (<https://cutt.ly/XnJciSD>), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в БНАУ (<https://cutt.ly/FcnXxbc>). Найвизначнішими є такі практики: запроваджено систему запобігання та виявлення академічного плагіату, що поширена на наукові та навчально-методичні видання НПП і аспірантів, що підтверджено фокус-групами. Для технічної підтримки перевірки наукових праць на вебсайті ЗВО у рубриці «Академічна доброчесність» (<https://bit.ly/3QeiADf>) висвітлено посилання на сервіси з перевірки наукових доробок; систематично проводяться зустрічі інформативного змісту для усіх учасників освітнього процесу щодо дотримання принципів та норм академічної доброчесності, правил професійної етики згідно з Етичним кодексом. З метою формування знань та вмінь щодо додержання принципів академічної доброчесності у здобувачів, починаючи з 2020–2021 н.р. для аспірантів введено факультативні курси «Academic Writing» і «Прикладна бібліометрія» (матеріали ВСО, запиту). Університет визнає дотримання норм етичної поведінки всіма членами університетської спільноти як важливу передумову успішної реалізації місії. Усі НПП обов'язково ознайомлюються з нормами чинного Положення про академічну доброчесність у ЗВО, Етичного кодексу та зобов'язуються дотримуватися та нести відповідальність за невиконання його положень, що підтвердили інтерв'юванням НПП. Моніторинг дотримання принципів академічної доброчесності в університеті здійснює Комісія з питань етики та академічної доброчесності. Організація діяльності Комісії, процедура розгляду справ щодо порушення Кодексу та норм академічної доброчесності членами університетської спільноти, а також способи дисциплінарного впливу регулюються Положенням «Про комісію з питань етики та академічної доброчесності у Білоцерківському національному аграрному університеті» (<https://cutt.ly/XnJciSD>).

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Дотичність аспірантів до наукового напрямку їх наукових керівників, потужна матеріально-технічна база й сформовані дослідницькі лабораторії, сталі практики роботи аспірантів та наукових керівників у наукових проєктах та добра публікаційна активність.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Зміст ОП не повною мірою відповідає науковим інтересам аспірантів в рамках спеціальності й галузі знань. Значуща кількість тем наукових робіт аспірантів (73,3% від контингенту) не релевантних предметній області й фокусу ОП за спеціальністю 204. Відсутність чинності сертифікатів якості науково-дослідних лабораторій. Рекомендується гаранту й групі забезпечення ОП у 2023 р. провести уточнення складу обов'язкових ОК, що релевантні науковим інтересам аспірантів саме за спеціальністю 204; НПП у робочих програмах ОК 2023 р. сформувати зміст занять з дотичністю до всіх видів сільськогосподарських тварин й птиці та з врахуванням первинної переробки тваринницької сировини; відділу аспірантури та докторантури ЗВО у 2023 р. уточнити теми наукових досліджень аспірантів в рамках спеціальності 204 та неухильно здійснювати контроль за їх відповідністю предметній області й основному фокусу ОП, дотичної до спеціальності й галузі знань; гаранту ОП об'єднати у 2023 р. робочі програми ОК3 та ОК6 в одну, приділивши увагу у т.ч. темам занять з управління науковими проєктами та підготовки грантових пропозицій. Рекомендується ректорату ЗВО вжити заходів у 2023 р. з поновлення сертифікатів якості науково-дослідних лабораторій.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

Встановлена загальна відповідність ОП за Критерієм 10 за всіма підкритеріями, встановлені недоліки за підкритеріями 1 і 3 зумовлюють рівень відповідності В.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Прокопенко Наталія Павлівна

Члени експертної групи

Гиль Михайло Іванович

Ткачов Анатолій Валерійович